

La infermera acusada del contagi d'hepatitis C a l'hospital de Figueres es declara innocent

Anna Maria Callés exculpa les altres infermeres que van treballar en el mateix torn el 4 de juny del 2000

NÚRIA ASTORCH / Figueres

● La infermera acusada de provocar el contagi d'hepatitis C a deu pacients de l'hospital de Figueres, Anna Maria Callés, va declarar-se innocent ahir i va rebutjar que qualsevol de

les altres infermeres que treballaven amb ella el 4 de juny del 2000 tingués cap responsabilitat en el cas. Callés no s'explica com es va produir el contagi, i va dir que s'havia assabentat del cas un mes després a través de la televisió.

La infermera està acusada de nou delictes per lesions per imprudència. El primer dia de judici, van declarar nou afectats pel contagi, els quals van relatar com la malaltia els ha canviat la vida.

«Sóc diplomada en infermeria, i, segons quines coses, no les fem.» Així es va defensar la infermera acusada d'haver injectat sèrum heparinitzat a un pacient portador del virus de l'hepatitis C i d'haver reutilitzat la mateixa xeringa per extreure més sèrum del recipient comú. Amb aquesta operació, la bossa hauria quedat contaminada i el virus s'hauria escampat entre altres pacients.

Callés va ser contractada per treballar tres mesos a l'hospital de Figueres, i el 4 de juny del 2000 a la matinada era al servei d'urgències amb tres infermeres més, a les quals també va defensar d'una possible mala praxi. «Penso que va ser una cosa fortuïta; podria ser que el sèrum ja estigués contaminat o bé que hi hagi alguna altra via de contaminació que desconecem», va declarar l'acusada quan la titular del jutjat penal número 1 de Figueres li va demanar la seva opinió sobre el que va passar aquella nit. L'acusada va explicar que aquella nit al servei d'urgències hi havia més d'un pot de sèrum heparinitzat i que ja se'ls van trobar preparats. Hi va afegir que en aquell torn no va passar res remarkable i que tot el material que es va fer servir per a la injecció de sèrum o de medicaments als pacients estava esterilitzat i es va fer servir un sol cop.

L'acusada va explicar que el sèrum amb heparina s'utilitza per netejar la via abans i després de l'administració d'un medicament a un pacient i va admetre que únicament és possible que hi hagi contacte amb la sang en el moment d'administrar sèrum o medicaments a través d'una via. A partir de les declaracions dels afectats, es va posar en relleu que les quatre infermeres que treballaven la nit del 4 de juny del 2000 feien indistintament diferents tasques i que la infermera que obria la via a un pa-

Alguns dels afectats pel contagi, parlant amb els advocats, ahir després del primer dia de judici. / N.A.

Passar a ser ciutadà de segona

● Els nou afectats pel contagi del virus de l'hepatitis C que van declarar ahir —dues dones i set homes— van explicar com la malaltia els ha canviat la vida en tots els àmbits: el personal, el familiar, el social i el laboral. La majoria han perdut la feina que tenien anteriorment i estan en tractament per depressió. El testimoni més colpidor va ser el de Jaume Olivés, que va manifestar que arran de la malaltia havia deixat de ser un ciutadà de primera i s'havia convertit en un ciutadà de segona. «Has de prendre tantes mesures per no contagiar la família que vius apartat», va dir. També van relatar que els efectes del tractament els deixen incapacitats durant hores per

fer qualsevol activitat. En aquest sentit, un dels afectats, Alfonso Díaz, va dir que després de prendre's la medicació se n'havia d'anar al llit fins l'endemà i Francisco Javier Caramés va atribuir als efectes dels medicaments episodis de comportament agressiu i intents de suïcidi. Tots els testimonis van coincidir que els primers símptomes —cansament i icterícia— van aparèixer un mes després d'haver anat al servei d'urgències de l'hospital de Figueres, centre que els va oferir un seguiment mèdic amb el qual no tots els afectats han quedat satisfets. «Quan em van donar el diagnòstic, em van dir que busqués per Internet què era l'hepatitis C», va dir Caramés.

cient i la netejava amb sèrum heparinitzat no havia de ser necessàriament la mateixa que després administrava la medicació. Cap dels afectats no recorda l'acusada.

El cas index

Una de les dificultats més importants en aquest judici, de sis dies de durada, serà determinar el cas index, és a dir, el pacient que va originar el contagi a causa d'una mala praxi. Fonts judicials van indicar ahir que les sospites re-

cauen sobre dos dels testimonis que ahir van declarar com a afectats.

El fiscal demana per a l'acusada dos anys i mig de presó i la inhabilitació durant quatre anys, i una indemnització de 90.000 euros per a cadascun dels pacients que s'han personat en la causa. També fa responsable civil subsidiària el patronat que regeix l'hospital de Figueres, el Servei Català de la Salut i quatre companyies d'assegurances. Les acusacions particulars demanen

penes de presó d'entre un i tres anys per a la infermera, i una pena d'inhabilitació també d'entre un i tres anys. Reclamen per a cada afectat una indemnització d'entre 120.000 i 150.000 euros.

Al llarg dels cinc anys s'han fet un munt de proves per intentar esbrinar com es van contagiar els pacients. Quatre infermeres van declarar com a imputades, però finalment el jutjat només va trobar indicis en Anna Maria Callés.

CRONOLOGIA

Setembre del 2000

► Surt a la llum pública el contagi d'hepatitis C d'almenys cinc persones ateses a l'Hospital de Figueres. Uns dies després, el nombre d'afectats puja a dotze

Octubre del 2000

► El primer informe del Departament de Salut apunta l'error humà com a causa més probable del contagi

Novembre del 2000

► L'informe final de Sanitat ratifica l'error humà però no en troba el culpable

Desembre del 2000

► El jutjat número 5 de Figueres admet a tràmit les demandes contra l'hospital i seguidament comencen les proves pericials

Gener del 2001

► El jutjat admet la querel·la contra els responsables del centre

Juliol del 2001

► Tres afectats pel contagi de l'hepatitis C accepten la indemnització de 30.000 euros

Octubre del 2001

► El canvi de jutge en el cas obre una nova línia d'investigació amb la imputació de quatre infermeres

Novembre del 2001

► Declaren com a imputades les quatre infermeres que estaven de servei el 4 de juny del 2000

Juliol del 2002

► Presenten al jutjat el primer escrit d'acusació contra la infermera Anna Maria Callés

Gener del 2004

► Completen la instrucció del cas

Agost del 2005

► Fixen per al dia 13 de setembre l'inici del judici

INFECCIÓ A L'HOSPITAL DE FIGUERES → La versió dels contagiats

«Han estat jugant amb la meua vida»

Tots els afectats per l'hepatitis C van coincidir ahir a afirmar que els havien «enfonstat»

Marc Estarriola, Figueres. Durant la roda de declaracions per part dels afectats pel contagi d'hepatitis C es van viure moments tensos i emotius, sobretot quan explicaven els canvis que han arribat a experimentar en la seva vida laboral i familiar. El primer dels afectats pel contagi que va procedir a declarar explicava que durant els mesos posteriors a la infecció «van estar jugant amb la meua vida. Uns dies em deien que estava infectat i d'altres que no». Aquest va ser un dels punts més polèmics del judici i en què van coincidir tots els afectats, i és que, fins tres mesos després de la infecció, l'hospital de Figueres no els va trucar per informar-los del possible incident. El mateix afectat explicava que va rebre una trucada el 18 de setembre per part del centre sanitari perquè s'hi dirigís directament i se li portés a terme una analítica. Dos dies més tard -20 de setembre- va rebre el resultat,

que va donar positiu. «Em van dir que si volia informació sobre la malaltia que ho consultés a Internet», explicava molt tens el mateix afectat.

La resta de persones que van procedir a declarar al llarg del matí van coincidir a explicar que les seves vides havien canviat molt després de la infecció. Un d'ells comentava que va perdre la seva feina com a instal·lador elèctric, després d'estar un any i mig de baixa, i que en tornar tota la seva cartera de clients havia desaparegut. «M'han destrossat la vida, em van enfonstar i ara estic en tractament psiquiàtric», va dir. Per la seva banda, un altre dels afectats treballa en el sector de la fruita i cada vegada que es talla amb una caixa es veu obligat a llençar tota la càrrega per por d'infectar els productes que hi porta. La resta d'afectats explicaven com les relacions amb les seves parelles s'havien ressentit de forma considerable i, en algunes ocasions, fins i tot les havien perdut.

Dos infectats amb anterioritat

Tots els afectats van ingressar per diferents motius a l'hospital de Figueres el 4 de juny de l'any 2000 i van resultar contagiats pel virus de l'hepatitis C, suposadament a través de dos brots diferents. l'origen dels quals encara s'ha de determinar. Un d'ells va explicar que uns mesos després de contraure la malaltia el va citar el director de l'hospital de Figueres i li va comentar que ell era el

■ «M'han destrossat la vida i ara estic en tractament psiquiàtric»

■ «Em van dir que, si volia informació sobre l'hepatitis C, busqués a Internet»

Tot el que cal saber sobre l'hepatitis C

QUÈ ÉS L'HEPATITIS C?

- Es una malaltia infectocontagiosa del fetge, que fa que aquest òrgan s'infla i deixi de funcionar.

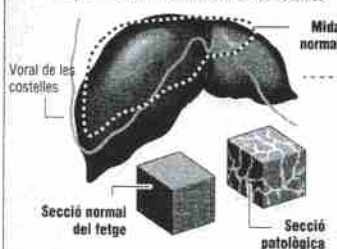
SÍMPTOMES

- Moltes persones no presenten cap símptoma. Unes altres presenten entorquiment de l'orina i color groguenc als ulls i a la pell.

TRACTAMENT

- Amb un medicament anomenat Interferó. Si amb el temps el fetge deixa de funcionar es pot recórrer al trasplantament.

Amb l'hepatitis, el fetge s'infla i passa a ocupar la zona inferior del voral de les costelles

L'hepatitis C té tendència a convertir-se en crònica. En aquest cas, el més freqüent és que no arribi a provocar problemes greus, malgrat que en un petit percentatge provoca la cirrosi o el càncer de fetge.

CONTAGI

- Es produeix normalment a través de la sang, poques vegades per relacions sexuals i excepcionalment de mare a fill.

El fetge combat les infeccions i deté les hemorràgies. Elimina medicaments, drogues i altres substàncies tòxiques de la sang.

PROTECCIÓ

- No compartiu agulles hipodèrmiques.
- Useu guants si s'ha de tocar la sang d'una altra persona.
- No feu servir el raspall de dents o la màquina d'afaitar d'una persona infectada.
- Si es fa un tatuatge o un pírcing assegureu-vos que l'instrumental està esterilitzat.

DdeG/GRAFIA

causant de la infecció a la resta d'afectats. L'home, sorprès per les declaracions del director, va visitar el seu metge de capçalera per consultar el seu historial mèdic, ja que com que és una persona amb problemes cardíacs li feien analítiques cada poc

temps des del 1995. El seu metge li va descartar que tingués hepatitis C abans del 4 de juny del 2000, desmantlant la hipòtesis del director del centre. Eliminada aquesta persona les preguntes a la resta dels afectats intentaven esbrinar qui podia ser

el portador inicial del virus, malauradament el procés judicial d'ahir no va servir per esclarir aquest assumpte. En els propers dies s'espera que acabin de testificar la resta dels afectats i representats de l'hospital de Figueres.